

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Vojna za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 207. — ŠTEV. 207.

NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 5, 1933. — TOREK, 5. SEPTEMBRA 1933

VOLUME XLII. — LETNIK XLII

AVTOMOBILSKA INDUSTRIJA PRIZNAVA DEL. UNIJE

MAJNERJI V IOWI ZAŠTRAJKALI V PROTEST PROTI ZAVLEČEVANJU PREMOGOVNEGA PRAVILNIKA

Strajk se je pričel v Lucas okraju. — Štrajkarji zahtevajo trideset ur dela na teden in pet dolarjev plače na dan. — Chevrolet Company bo ustanovila svojo unijo, ne bo pa branila delavcem pripadati drugim organizacijam. — Ford še ni podal nobene izjave.

DETROIT, Mich., 2. septembra. — Lastniki tovarna za avtomobile, ki so se priključili NRA, so postali kar naenkrat napram delavcem zelo popustljivi. Dovolili so jim sklepati kolektivne pogodbe ter izjavljajo, da nimajo nič proti temu, če pripadajo delavci svojim lastnim organizacijam.

Chevrolet Motor Company ima sicer svojo lastno kompanijsko unijo, v katero pa svojih delavcev ne bo silila. Če bo delavec pripadal delavski uniji, ne bo vsled tega odpuščen iz službe.

Organizirani delavci Chevrolet tovarne v St. Louis so brzojavili Rooseveltu, naj odvzame General Motors Company plavega orla, češ, da je družba odpustila sto organiziranih delavcev.

Ravnatelj je pozneje izjavil, da so bili odpuščeni vsled znižane produkcije, ne pa zato, ker pripadajo delavski uniji.

Henry Ford dosedaj ni podal še nobene oficijelne izjave. Neki njegov uradnik je rekel: — Gospod Ford ne bo pod nobenim pogojem priznal delavskih unij. Gospod Ford se ne bo uklonil nobeni postavi, ki bi dovoljevala njegovim konkurentom, da bi pregledali njegove knjige.

Ford ima še do torka čas, da podpiše pravilnik.

BIG BAY, Mich., 4. septembra. — Navzlic splošnemu pričakovanju se Henry Ford danes ni pojavil tukaj, pač pa hoče še nekaj dni ostati v svoji vili v Huron gorovju. Za Forda je dospelo dosti pisem in brzojavk, v splošnem pa ni bil avtomobilski magnet v nobenem stiku z zunanjim svetom.

Vodstvo Fordove tovarne v Detroit je izdalo napol oficijelno izjavo, da Ford že sedaj izpolnjuje pogoje pravilnika za avtomobilsko industrijo. Če ne bo dobil znamenja plavega orla, mu javnost nikakor ne bo mogla zameriti, kajti svojim 40,000 delavcem plačuje znatno višje plače kot jih določa pravilnik.

DES MOINES, Iowa, 4. septembra. — Ker lastniki rogov zavlačujejo pogajanja za premogarski pravilnik, je 1500 majnerjev odložilo delo ter so zagrozili, da ostanejo na štrajku, dokler ni ustreženo njihovim zahtevam za 30 ur dela na teden in \$5 plače na dan.

Njihovi krajevni voditelji zanikujejo, da bi bili v zvezi z gibanjem, ki je prizadelo deset rogov v okrajih Lucas in Polk. Lastniki rogov, ki sedaj še obratujejo, se boje, da se bo štrajk razširil tudi na te rove.

Štrajk se je pričel v petek, ko je v Lucas okraju pustilo delo 600 majnerjev. Generalu Johnsonu so poslali resolucijo, ki zahteva pravično plačo, ki je primerna in potrebna za kupovanje življenjskih potrebščin. Zahtevajo krajše ure in krajši teden, da se bo znižalo število nezaposlenih v vseh industrijah.

Uradniki United Mine Workers of America pravijo, da so štrajk povzročili krajevni voditelji in da so s tem kršili pogodbo z operatorji. Član okrajnega odbora United Mine Workers George J. Titler je rekel, da je odbor skušal pregovoriti majnerje, da se vrnejo na delo, ker konferenca zaradi premogarskega pravilnika v Washingtonu še ni končana.

Strasen vihar v Floridi in Texasu

VELESILE PODPIRAJO AVSTRIJO

Francija, Anglija in Italija so dovolile Avstriji poseben vojaški kor. — Odločen odpor proti nazijcem.

Pariz, Francija, 4. septembra. Francija v popolni meri podpira Avstrijo v njeni kampanji proti nazijcem. Francoska vlada je v soglasju z Anglijo in Italijo ugodila prošnji kanclerja dr. Engelberta Dollfussa, da organizira nov vojaški kor 8000 mož, čegar namen bo strahovati nazijski terorizem v Avstriji ob nemški meji.

Zunanji minister Joseph Paul-Boneaur je rekel, da je Francija v to privolila zaradi izvanrednega položaja v Avstriji in da bo nov vojaški kor sestavljen iz prostovoljcev ter ne bo presegal števila, ki ga določa st. germainška pogodba. To dovoljenje pa bo veljalo samo toliko časa, dokler vlada določa sedanje razmere.

Poglavitni vzrok za ustanovitev tega kora je bila obsežna nazijska kampanja proti Dollfussovi vladi. Dollfuss je odločen v svojem sklepu, da v Avstriji nazijci ne smejo priti do veljave in moči. Zlasti pa je proti priključitvi Avstrije k Nemčiji.

Avstrija je do sedaj imela 22 tisoč vojakov. Z nanovo dovoljenim številom bo imela 30.000 vojakov, kar je v soglasju z določami mirovne pogodbe v St. Germainu.

DE PINEDO JE ZGOREL

Letalec je hotel prekositi uspeh Itala Balba, pa je zgorel pod razvalinami svojega letala.

MACHADO JE PRIPRAVLJEN VRNITI SE

Montreal, Kanada, 4. septembra. — Odstavljeni predsednik Kube, general Gerardo Machado, je ob svojem prihodu v Montreal izjavil, da je pripravljen vrniti se na Kubo in se zagovarjati pred vojaškim ali civilnim sodiščem, ako mu vlada jamči za njegovo varnost. Machado je prišel iz Nassau na Bahamskih otokih s parnikom "Lady Rodney".

EKSPLOZIJA V DUBLINU

Dublin, Irska, 4. septembra. — Danes je eksplodiralo municijsko skladišče v Phoenix parku. Sama sreča, da ni bil nihče poškodovan. Vojaške oblasti so mnenja, da se je nesreča slučajno zgodila.

ŠTORKLJA

Pri znani slovenski rodbini Mr. Antona Sveta v Brooklynu se je v soboto oglasila teta Štorklja ter pustila za spomin krepko, osem in pol funta težko hčerko. Mati in otrok sta zdrava. Čestitamo!

BELGIJCI UTRJUJEJO SVOJE MEJE

Zavezniški državniki se pripravljajo proti Nemčiji. — Predlagana je bila nova obramba.

Pariz, Francija, 4. septembra. Zavezniški državniki, katere je razburil govor kanclerja Hitlerja glede Saara, resno razpravljajo glede ojačenja belgijske meje proti Nemčiji.

Belgijski ministrski predsednik prof. De Broqueville in vojni minister Albert De Vleeschouwer sta vsled Hitlerjevega govora v Ruedesheimu prišla do sklepa, da je potrebno takoj utrjevati belgijsko-nemško mejo.

Oba ministra sta edina v tem, da je treba izboljšati stare utrdbe in zgraditi nove.

V Parizu so se posvetovale vse evropske države o oborožitvi Avstrije proti nemškemu nazijcem. Francoski zunanji minister Paul-Boneaur je o tem razpravjal s poslaniški Španske, Italije in Anglije.

Francoska vlada je takoj pričela misliti na utrjevanje belgijske meje, ko so bile končane francoske utrdbe proti Nemčiji. Te utrdbe se raztezajo ob celi nemški meji in sežejo 15 milj daleč od meje. Utrdbe je pet let gradilo 50.000 delavcev.

Belgijske utrdbe bodo slične francoskim. Stare belgijske utrdbe so v svetovni vojni zadrževale nemško armado dovolj časa, da so se Angličji in Francozi mogli pripraviti, da so obvarovali francosko severno obrežje pred Nemci.

Belgijo je najbolj razburil Hitlerjev govor v Ruedesheimu, ko je izjavil, da ne Nemčija ne bo nikdar odpovedala saarskemu okraju.

Saar mora biti vrnjen Nemčiji. — je rekel Hitler. — Nikdar se mu ne smemo odpovedati. Ako mora biti versajlski mir svet za nas mora biti svet tudi za naše sovražnike.

UPOR V TURŠKI JEČI

Baša, Turčija, 4. septembra. — Kaznenci so se uprli v državni kaznilnici. V boju s pazniki je bilo ubitih 7 kazencev, 20 pa jih je bilo ranjenih.

BOJ S KITAJSKIMI KOMUNISTI

Šanghaj, Kitajska, 4. septembra. — Ob južni meji Kiangsi province so v teku vroči boji med komunisti in armado kantonske vlade. Tudi armada generala Čang Kaj-Šeka je pričela napadati komuniste.

General Tsai Ting-sai, ki je vodil kitajsko armado v boju proti Japoncem proti Šanghaju, je na potu na fronto v provinci Fukien, da bo vodil svoje čete v boju proti komunistom. Sedem kitajskih ladij je dobilo povelje, da odplujejo iz Šanghaja v Fučou v provinci Fukien.

General Čang Kaj-Šek je ukazal, da se naglo zgradi štiri letališča v Kiangsi, da bo mogoče iz zraka bombardirati komuniste.

ANGLEŠKI PREMOGOVNIKI POD MORJEM

Premogove žile se raztezajo daleč pod morjem. Rudniki so stari že 200 let. — Najdaljši rov je dolg šest milj.

London, Anglija, 4. septembra. Kot pravi "London Times", bo morala biti Whitehaven Coolery Company preosnovana. Družba lastuje premogovne rudnike v Ladysmith, Wellington, Haig in Whitehaven. Ti rudniki so sloviti, ker sežejo daleč pod morsko dno. Ti rudniki ne bodo opuščeni, pač pa jih bo družba dala v najem kaki drugi premogarski družbi.

Četudi je bila sedanja družba ustanovljena šele pred 20 leti, vendar kopljejo premog v teh rovinah že okoli 200 let. Rudnike je pričela Lowther družba in so bili njena last do leta 1888, ko je bila ustanovljena prva družba.

Gori imenovani štirje rovi navadno zaposlujejo 2400 majnerjev. Prva večja nesreča se je dogodila leta 1910 v Wellington rovu. Dogodilo se je več eksplozij, katerim je sledil požar, ki je zahteval 136 človeških žrtev.

V sosednjem Haig rovu je nastala eksplozija leta 1922 in ubitih je bilo 39 majnarjev. Leta 1927 je bila v istem rovu zopet eksplozija, pri kateri so bili ubiti štirje majnerji. Truplo zadnjega majnerja so leta 1928 še vedno iskali, ko je nastala druga eksplozija, ki je ubila 13 premogarjev. Med njimi je bil tudi rudniški nadzornik.

Še večja eksplozija v Haig rudniku se je dogodila leta 1931, ko je bilo ubitih 27 ljudi.

Rovi Haig rudnika se raztezajo daleč pod morjem in njih dolžina znaša šest milj.

Družba je zaradi sedanje dolgotrajne depresije prišla v denarne stiske. Sedaj delajo samo v dveh izmed štirih rogov.

VSLED PREKINJENIH PROMETNIH ZVEZ NI MOGOČE DOGNATI ŠKODE

Pristanišča države Texas so se pripravljala sinoči na silen vihar, ki je divjal iz Mehiskega zaliva proti severu, dočim so bili gotovi okraji države Floride zelo prizadeti vsled hurikana, ki je pridivjal s Kube. V Havani, kjer je povzročil vihar strahovito škodo, so reševalci še vedno na delu.

Iz Houston, Tex., je dospelo pozno popoldne poročilo, da je prekinjena telefonska in brzojavna zveza s Freeportom, ki leži ob obali. Zadnje vesti iz Freeporta naznanjajo, da je voda narasla za sedem čevljev ter da je padel toploter na 29 stopinj, kar je za te kraje nekaj neobičajnega.

Tropični viharji, prihajajoči z Bahamskega otočja, so napravili ogromno škodo ob obali Floride. Poročila o povzročeni škodi so netočna, ker je skoro vsepovsod prekinjena brzojavna in telefonska zveza.

Houston, Tex., 4. septembra. — Država Texas je pričakovala danes vso silo tropičnega viharja, ki drvi iz mehiskega zaliva proti severu. Mesto Freeport je popolnoma odrezano od ostalega sveta. Probivalstvo Corpus Christi se je umaknilo v hribe, kjer je dobilo na razpolago mestna postojnja.

Havana, Kuba, 4. septembra. — Vihar, ki je divjal tukaj v petek, je zahteval nad sto človeških žrtev. Povzročeno škodo cenijo na več milijonov dolarjev.

Predsednik de Cespedes je obiskal kraje, ki so najbolj prizadeti.

Havana, Kuba, 4. septembra. — Tornado, ki je v petek divjal po celem otoku, je zahteval najmanj 100 človeških življenj. Na tisoče ljudi je bilo ranjenih in nad 100 tisoč jih je brez strehe.

Najbolj prizadeto je bilo severno obrežje Kube. Na razne kraje otoka je poslala vlada mnogo trakov z živili, zdravili in obvezami.

JAPONSKA MORNARICA

Japonska skrivaj gradi bojne ladje. — Je proti londonski mornariški pogodbi.

London, Anglija, 4. septembra. "London Daily Herald" zatrjuje, da Japonska skrivaj gradi bojne ladje, kar je v nasprotju z londonsko mornariško pogodbo, kajti te ladje so dodatek ladjam, katere so po londonski pogodbi dovoljene.

Dalje pravi "Herald", da izdelujejo v velikem obsegu dele za submarine in jih spravljajo v skladišča v Yokosuki in Kure do časa, ko jih bodo potrebovali.

Sydney, Avstralija, 4. septembra. — Prejšnji avstralski ministrski predsednik W. M. Hughes je opozoril svoj narod na vojno nevarnost, rekoč, da je vojna v Pacifiku neizogibna in stalni mir le prazne sanje.

Govoreč po radio je rekel Hughes: — Mandžurija ne bo stalna rešitev japonskega problema, da najde prostor za svoje naraščajoče prebivalstvo.

POGODBA MED RUSIJO IN ITALIJO

V Rimu je bila sklenjena prijateljska, nenapadalna pogodba. — Nevtralnost v slučaju vojne s tretjo državo.

Rim, Italija, 4. septembra. — Ministrski predsednik Mussolini in sovjetski poslanik V. P. Potemkin sta podpisala rusko-italijansko pogodbo, v kateri se obe državi zavežeta, da si ne napovesta medsebojne vojne ter da ostane prijateljski in se držita nevtralnosti.

Ta pogodba je mnogo večje važnosti, kot je bilo domnevano. Posebno važna je druga točka pogodbe, ki določa, da ostaneta obe državi nevtralni, ako katero izmed teh dveh držav napade tretjo in je sama kriva tega napada, se more druga država odpovedati tej pogodbi.

Druga točka pogodbe člena pogodbe določa, da nobena teh dveh držav ne sme biti zvezana s kako državo v namenu napasti kako tretjo državo.

Uradno ime te pogodbe je "Pogodba prijateljstva, nenapadalnosti in nevtralnosti". V uvodu zatruje pogodba, da si obe državi ostaneta v tesnem medsebojnem prijateljstvu.

Medtem ko je namen pogodbe vzdržati splošni mir, se obe državi tudi zavežeta, da se ne bosta vmešavali v notranje razmere druge države.

Po prvi točki pogodbe ne bo bena država z oboroženo silo nastopila proti drugi niti sama, niti v zvezi s kako drugo državo. Druga točka pojasnjuje pojem nevtralnosti v slučaju vojne ene države s katero drugo. Tretja točka izključuje vsako možnost nasprotja v gospodarskem in trgovskem oziru. Nobena država ne sme zavračati blaga iz druge države.

V četrti točki se obe državi zavežeta, da ne bosta sklenili nikake politične pogodbe s kako drugo državo, ki bi škodovala drugi državi.

Pogodba je veljavna za pet let in jo je mogoče razveljaviti vsak čas z enoletno odpovedjo.

Ta pogodba je prva posledica pogodbe štirih držav ter je obrnjena proti nemški politiki, ki je nasprotna Rusiji.

Rusko-italijansko pogodbo smatrajo za most med Rusijo in zapadno Evropo. Diplomati so mnenja, da bo Rusija pristopila kot peta država v pogodbo dosedanjih štirih držav.

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

"Glas Naroda"

Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (A Corporation) L. Benedik, Treas. Place of business of the corporation and address of above officers: 216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Ne more se sicer reci, da so linčanja po južnih državah na dnevnem redu, lahko se pa reče, da jih je več ko preveč. Žrtve strahopetne krivičelne linčarske justice so običajno ubogi zamorci, katere obdolže, da so posilili kako belo žensko.

Sedem mladih zamorskih fantov se živi, in za svoje življenje se imajo predvsem zahvaliti prizadevanjem International Labor Defense, katero belopoliti alabamski patriotje iz dna srea sovražijo, kar dokazuje tudi najnovejše linčanje.

Dne 14. junija so našli v nekem jarku pri Tuscaloosa truplo osemnajstletnega dekleta, Vaudine Maddox. Bila je umorjena. Razne okoliščine so dokazovale, da pri umoru niso bili udeleženi zamorci.

Kar na lepem so obdolžili osemnajstletnega zamorca Dana Pippena, da je dekle posilil in umoril. Ž njim vred so aretirali tudi njegova dva prijatelja, osemindvajsetletnega Elmore Clarka in petnajstletnega A. D. Hardena.

Neki moški, ki dolguje Pippenu precej denarja, je pričal, da je videl Pippena, kako je dekleta posilil in umoril. Ko sta hotela obtoženčev oče in neki drugi zamorec izpričati Pippenovo nedolžnost, so ju oblasti zaprle. V zaporu bosta ostala do obravnave.

Brumni državljani, katerim predsedajo dolgoletni sodnijski procesi, so navalili dne 21. junija na ječo, v namenu, da linčajo obtožene zamorce, kar se jim pa ni posrečilo, ker je državna milica pravočasno posegla vmes.

Ko je poslala International Labor Defense obtoženčevim tri zagovornike, namreč Schwaba, Allena in Tauba, je sodnik Henry B. Foster poskrbel, da niso imeli vstopa v sodišče. Zastrazene so poslali na vlak, ki naj bi jih odvedel v Birmingham. Dravljani mesta Tuscaloosa so pa vlak ustavili, hoteč odvetnike umoriti. Le po čudnem naključju so ušli.

V noči med 13. in 14. avgustom je hotel šerif R. L. Shamblin odvesti aretirane zamorce v Birmingham, češ, da bodo tam bolj varni. Na poti je ustavilo avtomobil dvajset maskiranih mož, katerim je šerif baje moral izročiti aretirance. Pippena in Hardena so linčarji usmrtili, dočim je Clark ušel, pa je bil zopet ujet.

Šerif je pozneje hladnokrvno izjavil, da je za linčanje odgovorna International Labor Defense, in pri tem je ostalo.

Stric Sam zelo rad civilizira narode, ki so zaostali v civilizaciji. Kaj, če bi začel južnih državah s tem plemenitim delom?

Povratek mrtvega vojaka.

L. 1914 je odrinil na bojišče črnovojak Joseph Friess iz Kromeriza. Dve leti je sporočal domov, da je živ in zdrav, potem je prišel seznan mrliv, v katerem je bilo tudi njegovo ime. Vsi so ga odlejal smatrali za mrtvega in oblast ga je na podlagi vojnega seznama proglasila za padlega.

domov. V Rusiji, je pisal, da se mu ne godi slabo, toda domotožje mu ne da, bi ostal tam še dalje. Svoje je prosil, naj mu prisloži na pomoč z denarjem za pot in vožnjo. Naznanil je, da bo pripeljal s seboj tudi ženo in štiri otroke.

Nedavno pa je prišlo iz Rusije pismo, v katerem je Friess poročal, da je živ in zdrav in da se vrača domov.

Friess se je te dni res pripeljal v Kromeriz. Njegova prva pot je bila v roditeljsko hišo, potem pa je odšel s prijatelji pred spomenik padlim domačinom in se je bridko razjokal, ko je na njem našel tudi svoje ime. Zda se bo naselil v vasi Mautern in bo začel novo življenje v stari domovini.

POD PLAVIM ORLOM

V teh dneh je kak zastopnik NRA (National Recovery Act) pisel k vam na dom ali pa pride, da zaprosi za vaše sodelovanje in vama poudari v podpis takozvano N. R. A. consumer's card.

Nastavljenec v trgovinah, uradih, bankah itd. ne smejo delati več kot na 40 ur na teden. Te tvrdke pa morajo ostati odprte ne manj kot 52 ur na teden, razun ako so bile odprte za manj časa pred 1. julijem 1933.

Minimalne plače: Pisarniški delavci in uradniki v trgovinskih podjetjih ne smejo dobiti manj kot 15 na teden v mestih nad 500 tisoč prebivalcev, \$14.50 na teden v mestih med 250,000 in 500 tisoč in ne manj kot \$14 v mestih med 2500 in 250,000 prebivalcev.

Kar se tiče tovarniških in mehaničnih delavcev in rokodelcev, meza ne sme znašati manj kot 40 centov na uro, razun ako je urna meza dne 15. julija 1929 znašala manj kot 40 centov na uro.

Nadalje se delodajalci zavezujejo, da ne bodo znižali plače o-nih nastavljenecv, ki dobivajo sedaj več kot minimalno mezo, da si so skrajšali ure.

Iskreno sodelovanje: Nikdo ni prisiljen podpisati ta sporazum, predno se ne sklene "code" v dotični industriji ali trgovini.

Da se stvar popelji, je predsednik Roosevelt predložil vsem delodajalcem začasno pogodbo (Re-employment Agreement), ki ji običajno pravijo "blanket code".

Delo otrok: Da po dnevu 31. avgusta 1933 ne bo zaposloval nikakih otrok pod starostjo 14 let. Otroci v starosti med 14. in 16. letom smejo biti zaposleni le po tri ure na dan in te ure ne smejo ovirati njihovo šolsko obvezo.

Maksimalne plače: Da ne smejo zaposlovati nikakih tovarniških ali mehaničnih delavcev za več kot 35 ur na teden do konca tega leta, s pravico pa da smejo delati po 40 ur v vsakih šestih tednih tekom te dobe.

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENI GORI ALI DOLI Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali v irah dovoljujemo se boljše pogoje.

\$35 na teden. Izjema velja tudi za jako izurjene delavce, ako bi znižanje njihovih ur zmanjšalo produkcijo. V takem slučaju pa morajo ti dobiti vsaj tretino več plače za vsako uro nad maksimalnimi urami.

Kar se tiče tovarniških in mehaničnih delavcev in rokodelcev, meza ne sme znašati manj kot 40 centov na uro, razun ako je urna meza dne 15. julija 1929 znašala manj kot 40 centov na uro.

Nadalje se delodajalci zavezujejo, da ne bodo znižali plače o-nih nastavljenecv, ki dobivajo sedaj več kot minimalno mezo, da si so skrajšali ure.

Iskreno sodelovanje: Nikdo ni prisiljen podpisati ta sporazum, predno se ne sklene "code" v dotični industriji ali trgovini.

Da se stvar popelji, je predsednik Roosevelt predložil vsem delodajalcem začasno pogodbo (Re-employment Agreement), ki ji običajno pravijo "blanket code".

Delo otrok: Da po dnevu 31. avgusta 1933 ne bo zaposloval nikakih otrok pod starostjo 14 let.

Maksimalne plače: Da ne smejo zaposlovati nikakih tovarniških ali mehaničnih delavcev za več kot 35 ur na teden do konca tega leta, s pravico pa da smejo delati po 40 ur v vsakih šestih tednih tekom te dobe.

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENI GORI ALI DOLI Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali v irah dovoljujemo se boljše pogoje.

Iz Slovenije.

Nevarna šala. 21. avgusta okrog 1. popoldne je brezposelni nameščenec Vladimir Čekula pred zgradbo davčne urada v Zagrebu napadel predsednika, tajnika in štiri uradnike združenja nezaposlenih trgovskih in privatnih nameščenecv.

Vas v borbi z blasnežem. V vasi Bedekovčini blizu Zlatarja je prišlo do arditne borbe med kmeti in zblaznelim Svetkom Glumpakom, ki je bil 4 dni strah in trepet vse vasi.

27 otrok je zapustil. V neki vasi blizu Dmuisa je umrl kmet, ki je zapustil 27 otrok. Bil je dvakrat oženjen, prva žena je rodila 20 sinov, druga pa s sedem hčer. Vsi otroci so živi. Star je bil 54 let.

vsako kršitev. Upravitelj N. R. A. Hugh S. Johnson, je izdal vsakilo, da "Plavi Orel odleti" od vsakega podjetja, ki je prekršilo sporazum, in da to utegne pomenjati gospodarsko smrt dotičnega podjetja.

Razum nevarnosti, da izgubi znak Plavega Orla, nikak druga kazen ne more biti nalozena delodajalcu, ki se ne spada pod uradno odobrenim industrijalnim kodom.

ROMAN "PROKLETSTVO LJUBEZNI"

je tako lep in pretresljiv, da ga boste čitali z največjim zanimanjem.

CENA \$1.35 (2 KNJIGI) V zaloga ima KNJIGARNA GLAS NARODA 216 West 18th Street New York, N. Y.

NEMČIJA SE ŽENI

Kako preskrbeti dčia in kruha za milijone brezposelnih, to je danes vseh vprašanj posebno za nove režime, ki vedo, da hočejo ljudje za besedami tudi dejanja.

Razentega je danes v Nemčiji vse potegneno v politični vrtnice in vsak skuša dokazati svojo vdanost novemu režimu, in se proslaviti, če z drugim ne, pa s tem, da se na komando oženi.

V Nemčiji je mnogo ljudi, ki se jim tako speševanje porok iz zgolj gosporskih razlogov nikakor ne zdi pravilno in srečno reševanje družine.

VODNA RAKETA NA VLTAVI

Te dni so v Pragi preizkusili tako zvano "ladjo za plitvo vodo" ali raketo V. R. 1. Eksperimenti so bili vršili na Vltavi.

Mehanizem vodne rakete je silno preprost. Obstoji samo iz bencinskega stroja in vodne črpalke, ki jo žene motor.

Slovenca srednje starosti za go-spodinjino in da se nekoliko razume na trgovino. Pišite na: Spedwey Service Station, R. 2, Monongahela, Pa. (3x 5-7)

Peter Zgaga

Že od nekdaj se širi po evropskih deželah očitek, da je Amerikancu poglavitna briga — lov za dolarjem.

— No, naj se le lepo potolažijo. Če Amerikanci dolarje love, jih love v svojem revirju. V evropskem revirju se lov na dolarje ne izplača.

Pred sodnikom se je zagovarjal predren tat. — Priznali ste, — mu je rekel sodnik, (da ste ukradli tisoč dolarjev.

— Tolikokrat sem že slišal in čital, gospod sodnik, da sam denar nikdar ne osreči človeka, zato sem pa tudi uro in prstane vzela.

Rojaka, ki je nameraval farmo kupiti, so vprašali, če kaj ve o farmanju, če zna kaj, kar je na farmi neobhodno potrebno.

— Seveda je — je odvrnil, — če drugega ne znam, znam vreme preklinjati.

— Jaz ji bom pokazal — je rekel zakonski mož, vzela sinčka v naročje ter ponosno stopil mimo hiše, kjer stanuje njegova prva ljubica.

— Zdaj pa vem, da me nima več rad — je rekla zakonska žena vsa obupana. — Če sem kdaj prej jokala, si me lvedno vprašal, čemu jokam. Zdaj me pa ne vprašaj več.

— Izkušnja uči človeka — je odvrnil. — Kadarkoli sem te vprašal, čemu jokaš, me je strašno dosti kostalo.

— Ne, to pa ni prav — je opominjal svilosti župnik skesanega grešnika pri spovedi. — Ne, to ni prav, da vse nedelje prekvataš.

— Ah, tisto kvartanje tako ali tako ni nobeno kvartanje, — se je opravičeval grešnik — zato ker pri kvartah vsi štirje goljufajo.

Mlada nevesta je iskala tolažbe pri svoji poročni in izkušeni prijateljici. — Skoro bi rekla, da se bojim poroke in njenih posledic.

— Pojdi, pojdi, čemu bi se bala! To je vendar nekaj navadnega in vsakdanjega.

— Ali misliš, da me bo mož rad imel? — Upam, da.

— Ali govoriš iz izkušnje? — Seveda. Dandanes imajo moški dosti raje poročene ženske kot na neporočene.

Iz države Oregon poročajo: — Porotniki so oprostili obtožena, ker so bili prepričani, da je bil preveč pijan, da bi vedel, kaj dela.

Obtožen je bil, da je vozil avtomobil v pijanem stanju, in je imel zelo dobrega zagovornika.

Porotniki so jako usmiljeni ljudje. Prav nič bi se ne čudil, če bi nekega dne čital naslednje: — Pred poroto se je zagovarjal mož, ki je v jezi ubil očeta in mater, ženo in otroke.

Porotnikom se je smilil in so ga oprostili na podlagi govora spretnega zagovornika, kateri je s prepričevalnimi besedami dokazal, da je obtoženec uboga sirota, ker nima ne očeta ne matere, ne ženo in otrok.

Rojaki prirejšajo piknike in izlete v prosto naravo. Rojaki preklinjajo in se praskajo, komarji imajo pa piknik in prosto zabavo.

Da, tudi ženske ljubijo resnico in alkohol. Toda oboje mara biti v zelo zvo-dneli obliki in precej počukrano.

— Ja, je hudis — je vzkljnil dragi rojak — odkar mi je vina zmanjkalo, mi pa res voda v grlo teče.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE-MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU V JUGOSLAVIJO V ITALIJO Dn 200 \$ 4.40 Lir 100 \$ 8.50 Dn 300 \$ 6.90 Lir 200 \$ 16.50 Dn 400 \$ 8.55 Lir 300 \$ 24.75 Dn 500 \$ 10.80 Lir 400 \$ 32.80 Dn 1000 \$ 21.— Lir 500 \$ 41.— Dn 5000 \$ 103.25 Lir 1000 \$ 81.50

DRUŠTVA KI NAMERAVATE PRIREDITI VESELICE, ZABAVE OGLAŠUJTE "GLAS NARODA" ne štu samo vaše članstvo, pač pa val Slovenci v vseh okolišč.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

MATI

Bojna vihra je morila na vseh frontah, ljudstvo v zaledju je pa vsled neprestanih rekvizij živil stradalo. Leteče vojaške komisije so se nepričakovano pojavile v raznih krajih in med preostalim izbirnikom izbirale stare, že osivele očete in še napol otroke. Tudi še ne 18letnega Ivana, nezakonskega sina trgovske pomočnice Marije so vzeli. Ivan je bil dijak. Mariji je bil Ivan vse; oboževala ga je in ljubila z vsem žarom materinske ljubezni. Pred odhodom k vojakom je bil Ivan zaradi neke malenkoti sporekel s svojo materjo in s srdom in jezo v sreu odšel brez slovesa.

Tedni in meseci so minili, Ivan se ni oglasil in tudi svojega naslova ni sporočil. Mati je v skrbeh za svojega edina hiralca od dne do dne, obraz ji je ovenel, med lase so se utihotapile bele svilene nitke, prej veselo blesteče oči so ji zatonele; po dnevu ji je bil Ivan vedno v mislih in sleherno noč je sanjala o njem.

Po strmi kraški cesti se dvigajo gosti, sivi oblaki prahu. Po levi strani ceste drvijo prazni vojaški tovorni avtomobili navzgor, po drugi strani pa koraka neredno, v naglici od raznih poedinic sestavljen polk. Nalik živi masi se pomika polk enakomerno naprej. Raztrgane in umazane vojaške obleke visijo na teh izčrpanih, izstradanih okostjih, zagoreli obrazi so pokriti z debelo pastjo prahu, sončne pripeka, ozračje je vsled potu, ki izhlapeva od mase, neznosno. Nič ne spregovori besede, vsak je zapljen v misli in skrbi, ki se tičejo samo njega. Tudi Ivan koraka med njimi.

Italijanske čete so bile že pred enim letom zavzele goro tik nad morskobalo severno od Tržiča in se tam zakopale v globoke rove, kakor da bi hotele tam preživeti celo življenje. Za hribom so uredili lepo vojaško pokopališče z lično kapelico in visokim kamenitim spomenikom. — A vojna sreča je minljiva. Vsled umika italijanskih čet pri Kobaridu so morale tudi te čete zapustiti svoje postopanke. Toda proti vsakemu napadu sovražnika so se srdito branile in le karakoma nazadovale. Polk, kateremu je bil dodeljen Ivan, je v strnjenih vrstah naskočil hrib in prisilil Italijane k umiku. Polk je bil pri tem naskoku decimiran. Kri stoterih in stoterih padlih vojakov je rdečila žareče kraške skale. Med padlimi je bil tudi Ivan.

Italijani so se umaknili v furlansko ravnino. Sanitetne čete so prebrskale žepne padlih vojakov, odvzele legitimacijske znake, izkopalne na pokopališču štiri ogromne grobove in v nje so položili mrtvece. Odprte grobove je vojaki duhovnik blagoslovil in s stisnjenimi ustnicami odmolil "Misereere". Grobokopi so postavili na grobove velike, lesene križe in nanje napisali imena pokojnikov.

Tisto noč, ko so zagrebli Ivana, so mučile Marijo grozne sanje. — Prikazal se ji je Ivan. Obleden je bil v raztrgane vojaške cunje, obraz mu je bil pokrit s posušeno krvjo in tudi obleka je bila umazanaokrvava. Objokan je pokleknil pred njo in sklenil roke, kakor k molitvi, njegove oči so se uprle v njene, proseč odpuščanja. Hotela ga je vzdigniti in priviti k sebi, tedaj je prikazen izginila.

Čez par dni je prejela Marija uradno obvestilo, da je Ivan padel in bil pokopan v skupnem grobu. Zaklenila se je v sobo ter spreostrela pred se, ni tarnala, ni plakala, sree ji je za hip odvrevelo, kri v žilah zastala. — Drugi dan se je odpravila, da poišče njegov grob, njegovo truplo izkoplje in ga prenese domov, da bo njen edinec, za katerega je edino živela, za katerega je skrbela noč in dan, počival v domači grudi. Težko je bila njeno potovanje. Brez izkazov je dospela do Tržiča. Ceste in pota so mrgolele vojaštva. Vsakemu, ki jo je vprašal za cilj njenege potovanja, je potožila svoje gorje in prosila, naj jo pustijo, da poišče grob sina — edince. Smilila se jim je in niso ji delali zaprek.

Solnce je tonilo v italijanske planjave, ko se je vzpenjala po ozki, strmi stazi na hrib. Desno in levo so ležali razbiti topovi, puške, razna vojaška oprema ter konjska mrvhovina, ki je kužila zrak. Ves hrib je bil razoran z jarki in rovi. Za vrhom hriba opazi pokopališče z neštetiimi grobovi. Noge se ji šibijo, nevidna moč ji daje pogum.

Živega bi bili skoraj pokopali. 13. avgusta dopoldne bi bili v Velikem Beckereku kmalu pokopali kfojača Stevana Šlosterja živega. Šlosterja je mučila težka bolezen, morali so ga operirati in po operaciji so ga prenesli na dom. Njegovo stanje se je nenedoma poslabšalo in svoji so mislili, da je umrl. Prižgali so sveče in oblekli žalne obleke. Pred hišo je prišel mrtvaški voz s krsto, ta čas so je pa Šloster zopet zavedel in je svečda debelo gledal, ko je opazil okrog sebe črno oblečene svojece.

GLAS NARODA zopet pošiljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.

da stopa dalje. Sredi grobišča stoji velik, kamenit spomenik. Pod križanim Kristusom ležita dva kamnita mrtva vojaka. Križani je snel svojo pribito desnico s križa, se sklonil in dviga mrtvega vojaka kvjšku k večnemu življenju. Onemogla pade pred spomenikom. Kje med neštetiimi grobovi naj išče grob svojega ljubljence? Obupana vzdigne glavo in gleda Križanemu v lice. Dozdeva se ji, da se je s križa sneta roka ganila, pustila za hip dvigajočega vojaka in ji pokazala smer. Marija stopa v tej smeri. Nedateč od spomenika opazi velik, svež grob, na njegovem vzglavju pa velik, lesen, otesan križ. Na križu so napisana imena vojakov, ki počivajo v grobu. V svitu lune here Marija tudi ime Ivana. Vrže se na grob in razmetava z golimi rokami zemljo na vse strani. — Temna noč je že, milijoni zvezd se blišujejo na nebu, mesece obseva spomenik in grobove, ki se razprostirajo okrog njega, nočne ptice frfotajo čez gomile. V daljavi zamolklo grmijo topovi, v ravnini se dvigajo rakete v neskončne višine, razburkano morje se peni in divja, valovje se zaganja neumljivo ob obalo, žarometi obsevajo skrivnostno opustošene, zapuščene domove—tunkaj pa vlada mir, svet mir, da bi skraj zavidal mrtve, ki spijo v tej blaženi samotni večni spanje. — Marija koplje dalje, roke ji krvavijo, vroč pot ji teče s čela, diha težko, hropeče, le dalje, dalje, da bo kmalu držala v rokah svojega edince, svojega ljubljence in mu rekla, da mu oprostila. — Pa mera je bila prepolna. V sreu začuti pekočo bolečino, položi krvave roke na sree in omahne mrtva v napol izkopani grob.

Naročite se na "GLAS NARODA" največji slovenski dnevnik v Zdrženik država.

V. B. — Pluj.

KUMARE, ŽELODEC IN POLT

Nova izprememba, v vsakdanji hrani kumare! Izurjena kuharica jih zna pripraviti na najrazličnejše načine, posebno za presno uživanje. Vendar so nedvomno najokusnejše v solati. Marsikdo se boji kumar, češ da so pretežke. A to je zmota. Kumara je težka le tedaj, če jo pustimo predolgo stati ali po sploh premalo skrbno pripravimo. Najbolje je, če kumare natrgamo tik preden jih rabimo. Najprej jih dobro obrišimo ali olupimo, nato jih olupimo in prav tenko zrežimo. V posebni skledi pripravimo primerno množino vinskega kisa in dobrega olja ter dodenimo drobnjaka, kopra, soli in popra. V to omako stresimo zrezane kumare, prepojimo, ne da bi mešali, in takoj dajmo na mizo. Po tako pripravljenih kumarah ne bo nikogar "glava bolela", seve si jih ne smemo privoščiti čez mero. — Zelo dobre so kumare tudi s kislom smetano; gosti kisl smetanici dodamo par kapljice olja, malo kuhane vinskega kisa, sesekljane zelenega peteršilja in kopra ter soli in popra. V to omako stresimo tenko zrezane kumare, prepoljemo in postavim otako jna mizo. — Kdor hoče kumare na vsak način nasoliti in ožeti, naj ne devlje veliko soli in naj ostanejo kumare v soli le 10—15 minut, potem jih ne ožemajmo pretrdo. A zavedajmo se, da so kumare tem lažje prebavljive, čim manj stojte, čim manj izgube svojega soka.

Kumaričin sok (neslan sevada) je zelo dobro sredstvo za negovanje kože. Namažimo z njim obraz in vrat, pustimo tako pet minut, nato pa z vlažno vato odstranimo. Če ponavljamo to vsak dan, postane koža čista in mehka, pege obbledo. Temni madeži na rokah, ki nastanejo, če lupimo sadje ali krompir, najlažje odpravimo, če jih odrgnemo s koscem kumare.

Naročite se na "GLAS NARODA" največji slovenski dnevnik v Zdrženik država.

V. B. — Pluj.

V. B. — Pluj.

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

34 — Očitki vesti... očitki! Prekliči vse to in pojdi z menoj! — je dejal Jakob in stisnil Marjanino roko.

Hotel jo je potegniti za seboj v krmo, pa se mu je iztrgala iz rok.

— Ne, saj ti pravim, da ne pojdem s teboj nikamor in nikoli več!

Jakob je kar ostrmel. Ni mu šlo v glavo, kako je mogla nastati taka izprememba s to žensko, ki je bil napravil iz nje svojo sužnjo, svojo lastnino.

Vendar je pa še enkrat poskusil spraviti jo v krmo.

— Pojdec z menoj! — je zarohmel... Hočem tako... Slišiš?

— Jaz pa... jaz pa... — Hočem tako, Marjana!

In na vso moč je stisnil njeno roko. Toda Marjana ni kriknila. Ta hip bi jo bil lopov lahko ubil, pa bi ne bila popustila, tako trden je bil njen sklep.

Henrika je opazovala to borbo in pripovedovala Luizi, kaj se godi z Marjano. Sestri sta s strahom pričakovali, kaj bo Marjana storila.

Henrika je opazila, da se je Marjana med prerakanjem z Jakobom obrnila k nji in Luizi, kakor bi hotela podkrepiti svojo omahujočo odločnost in ju prositi pomoči, da bi dobro prestala težko preizkušnjo.

In mlada žena je jasno čutila, kako se ji vračajo moči, kajti odgovorila je odločno: — Ti hočeš tako, Jakob... jaz pa tega nočem. Saj ti pravim, da je med nama vse končano... Nočem več biti tvoja žrtev!... sokriva vsega, kar počenjaš... Ne bom te več ubogala!...

Jakob se je zdrnil kakor človek, ki začinja izgubljati vero v uspeh in ki izgublja korak za korakom svoj ugodni položaj.

— Kako pa misliš to napraviti? — Počakaj malo, takoj zveš.

Vojaška patrolja je baš prihajala po ulici. Marjana ji je skočila naproti, obrnila se je na povoljnika, rekoče: — Gospod, aretirajte me... kradla sem.

— Vi?... se je začudil podčastnik.

— Da, mene so iskali vaši vojaki pred dobro uro v mestu, pa sem jim ušla. Zdaj pa odkrito priznam svoj zločin in prosim, da me aretirate.

— Ali nori? — je pomislil Jakob in skočil v stran.

— Kako se pišete? — je vprašal častnik in potegnil iz žepa beležnico.

— Marjana Vauthier... Ponavljam, da sem tista, ki ste jo iskali pred vhomom v modni salon.

— No, ker že priznavate, policijska stražnica je dva koraka odotod, pa pojdite z nami.

Marjana je mimogrede stopila k Henriki in Luizi ter jim zašepetala: — Pokoro začenjaj; prosita boga, da bi mi dal toliko poguma in moči, da jo bom mogla delati do konca.

Obrnjena k Jakobu je pa vzkliknila: — Saj sem ti dejala, da ti uidem!

Potem je pa stopila med vojake in podčastnika, ki so krenili z njo naprej. Jakob je odskočil, videč, da hočejo vojaki res odvesti Marjano.

— V zapor!... Saj nori! — je zašepetal in se vrnil v krmo, kjer so ga pajdaši na vse grlo klicali.

Vemo pa, da ni bila njegova navada dolgo razmišljati. Po prvem presenečenju je skomignil z rameni kakor človek, ki ima od tega svojo korist.

In to je bilo vse njegovo sočutje z žensko, ki je imela to nesrečo, da se je bila seznanila z njim.

Z velikim veseljem so sprejeli Jakoba v krmi, kjer se je bližala gostija koncu.

Pijana Frochardka je bila ostudna. Ves čas je tekmovala z razuzdanimi sinovimi pajdaši, prepevala je z njimi in razbijala z nožem po posodi.

XIV.

Dve siroti sta torej slišali, kako je Marjana zabrusila Jakobu v obraz, da je med njima vse končano. Henrika je videla in povedala Luizi, kako so vojaki odvedli ubogo Marjano.

Ta čas se je bilo znočilo... Luči so širile motne žarke po vsem nabrežju tja do vhoda v ulico Dauphine in na Pont Neuf. Henrika se je ozirala na vse strani v nadi, da se končno vendar le pojavi od nekod Martin.

Zdaj, ko ni bilo več Marjane, da bi odvrčala njeno pozornost od mračnih misli, se je začela Luiza zopet bati.

Kakor vsi slepci je hotela tudi ona vse vedeti. In tako je vsak hip vprašala Henriko: — No, sestrica?

— Nič, draga moja. Ta čas je pa stopil Lafleur liki prikazen iz svojega skrivališča, kamor je bil previdno smuknil, ko so bili prikorakali vojaki na nabrežje...

— Gromska strela, — je zamrmral, — to sta vam radovedni dekleti.

In v mislih je pripomnil: — Jaz jima pa ne mislim povedati, kaj nameravam storiti in zakaj stoji tu blizu kočija, ki sta jo gotovo že opazili.

Najprej se je premeteni sluga bal, da bi se ne zavleklo prerakanje med vojaki in žensko, ki so jo potem odvedli na policijo. In tako je bil zelo vesel, ko je opazil, kako je krenila vojaška patrolja z Marjano proti policijski stražnici.

Skočil je iz svojega skrivališča. Ulica je bila skoraj prazna.

Lafleur je brž poiskal svoja pomočnika. — Kočija naj se nam previdno približa, — je dejal enemu.

— Saj vozi nekaj korakov za nami, — je odgovoril drugi.

— Končno smo sami! — je vzkliknil Lafleur in si pomel roke.

In pripomnil je kot priporočilo: — Sta me dobro razumela? Ugrabiti moramo večjo. Jaz jo spravim do kočije, če bi se pa upirala...

Prvi pomočnik mu je pokazal robec. — Dobro, — ga je pohvalil Lafleur. — Na ulici ni žive duše... Naprej torej! In bomo previdni, Lafleur!

Henrika se je nekoliko pomirila, videč, da se bliža noč in da je ljudi na ulici vedno manj.

Zašepetala je Luizi: — Gotovo se bojiš, draga Luiza, in jaz se tudi bojim.

— Z najinim prihodom res ni vse v redu. In vse kaže, da te negotovosti še ne bo konec. Kaj bova počeli, če tega gospoda...

— Čakaj! — jo je prebila Henrika in stisnila njeno roko, — čakaj, Luiza, glej, nekdo prihaja...

— Ali je on? — je vprašala slepa v strahu.

— Saj veš, da ga ne poznam!... — Da, na to sem pa čisto pozabila.

— Toda, — je nadaljevala Henrika, — mož, ki ga vidim, je že priletel.

— Kakor gospod Martin. — In zdi se mi, da je namenjen k nama.

— Ali naju gleda? — je vprašala slepa. — Da!

(Dalje prihodnjič)

Ljubiteljem leposlovja Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tuji pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne. Knjigarna "Glas Naroda"

Knjigarna "Glas Naroda" SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 216 West 18th Street, New York

POVESTI in ROMANI Splošna Knjižnica: (Nadaljevanje.) St. 16. (Janka Šušter) Življenje, pesmi, 112 str., broš. 45 St. 17. (Prosper Maric) Verne duše v vlah, povest, prevl Mirko Pretnar, 80 str. 30 St. 18. (Gerhart Hauptman) Poplavljeni zvon, dram. balka v petih dejanjih, poslovenil Anton Fonček, 124 str., broš. 50 St. 19. (Jul. Zeyer) Gompaci in Komurasski, japonski roman, iz češine prevl dr. Fran Brađač, 154 str., broš. 45 St. 20. (Friedrich Schiller) Dvanajst kratkočasnih zgodbic, II, 73 str., broš. 25 St. 21. (Toisto) Kreutzerjeva sonata 60 St. 22. (Sophokles) Antigona, balna igra, postov. O. Golar, 60 str., broširano 30 St. 23. (E. L. Bulwer) Poslednji dnevi Pompejev, I. del, 355 str., broš. 90 St. 24. Poslednji dnevi Pompejev, II. del 90 St. 25. (L. Andreev) Črna maska, postov. Josip Vidmar, 82 str., broš. 35 St. 26. (Fr. Erjavec) Brezposelnost in problemi človeka za brezposelnost, 80 str., broš. 35 St. 27. Taranin sin opic, trdo vez. 1.20 St. 28. Bolca roko 25 St. 29. Živetil 25 St. 30. (Gaj Salustij Krisp) Vojna z Jugerija, postov. Ant. Dokler, 123 str., broš. 50 St. 31. (Kaver Meško) Listki, 144 strani 65 St. 32. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, I. del 30 St. 33. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, II. del 30 St. 34. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, III. del 30 St. 35. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, IV. del 30 St. 36. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, V. del 30 St. 37. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, VI. del 30 St. 38. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, VII. del 30 St. 39. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, VIII. del 30 St. 40. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, IX. del 30 St. 41. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, X. del 30 St. 42. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, XI. del 30 St. 43. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, XII. del 30 St. 44. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, XIII. del 30 St. 45. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, XIV. del 30 St. 46. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, XV. del 30 St. 47. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, XVI. del 30 St. 48. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, XVII. del 30 St. 49. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, XVIII. del 30 St. 50. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, XIX. del 30 St. 51. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, XX. del 30 St. 52. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, XXI. del 30 St. 53. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, XXII. del 30 St. 54. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, XXIII. del 30 St. 55. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, XXIV. del 30 St. 56. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, XXV. del 30 St. 57. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, XXVI. del 30 St. 58. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, XXVII. del 30 St. 59. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, XXVIII. del 30 St. 60. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, XXIX. del 30 St. 61. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, XXX. del 30 St. 62. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, XXXI. del 30 St. 63. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, XXXII. del 30 St. 64. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, XXXIII. del 30 St. 65. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, XXXIV. del 30 St. 66. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, XXXV. del 30 St. 67. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, XXXVI. del 30 St. 68. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, XXXVII. del 30 St. 69. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, XXXVIII. del 30 St. 70. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, XXXIX. del 30 St. 71. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, XL. del 30 St. 72. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, XLI. del 30 St. 73. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, XLII. del 30 St. 74. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, XLIII. del 30 St. 75. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, XLIV. del 30 St. 76. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, XLV. del 30 St. 77. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, XLVI. del 30 St. 78. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, XLVII. del 30 St. 79. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, XLVIII. del 30 St. 80. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, XLIX. del 30 St. 81. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, L. del 30 St. 82. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LI. del 30 St. 83. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LII. del 30 St. 84. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LIII. del 30 St. 85. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LIV. del 30 St. 86. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LV. del 30 St. 87. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LVI. del 30 St. 88. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LVII. del 30 St. 89. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LVIII. del 30 St. 90. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LIX. del 30 St. 91. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LX. del 30 St. 92. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXI. del 30 St. 93. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXII. del 30 St. 94. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXIII. del 30 St. 95. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXIV. del 30 St. 96. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXV. del 30 St. 97. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXVI. del 30 St. 98. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXVII. del 30 St. 99. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXVIII. del 30 St. 100. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXIX. del 30 St. 101. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXX. del 30 St. 102. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXI. del 30 St. 103. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXII. del 30 St. 104. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXIII. del 30 St. 105. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXIV. del 30 St. 106. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXV. del 30 St. 107. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXVI. del 30 St. 108. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXVII. del 30 St. 109. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXVIII. del 30 St. 110. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXIX. del 30 St. 111. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXX. del 30 St. 112. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXI. del 30 St. 113. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXII. del 30 St. 114. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXIII. del 30 St. 115. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXIV. del 30 St. 116. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXV. del 30 St. 117. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXVI. del 30 St. 118. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXVII. del 30 St. 119. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXVIII. del 30 St. 120. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXIX. del 30 St. 121. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXX. del 30 St. 122. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXI. del 30 St. 123. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXII. del 30 St. 124. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXIII. del 30 St. 125. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXIV. del 30 St. 126. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXV. del 30 St. 127. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXVI. del 30 St. 128. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXVII. del 30 St. 129. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXVIII. del 30 St. 130. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXIX. del 30 St. 131. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXX. del 30 St. 132. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXI. del 30 St. 133. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXII. del 30 St. 134. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXIII. del 30 St. 135. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXIV. del 30 St. 136. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXV. del 30 St. 137. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXVI. del 30 St. 138. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXVII. del 30 St. 139. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXVIII. del 30 St. 140. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXIX. del 30 St. 141. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXX. del 30 St. 142. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXI. del 30 St. 143. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXII. del 30 St. 144. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXIII. del 30 St. 145. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXIV. del 30 St. 146. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXV. del 30 St. 147. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXVI. del 30 St. 148. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXVII. del 30 St. 149. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXVIII. del 30 St. 150. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXIX. del 30 St. 151. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXX. del 30 St. 152. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXXI. del 30 St. 153. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXXII. del 30 St. 154. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXXIII. del 30 St. 155. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXXIV. del 30 St. 156. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXXV. del 30 St. 157. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXXVI. del 30 St. 158. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXXVII. del 30 St. 159. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXXVIII. del 30 St. 160. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXXIX. del 30 St. 161. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXXX. del 30 St. 162. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXXXI. del 30 St. 163. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXXII. del 30 St. 164. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXXIII. del 30 St. 165. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXXIV. del 30 St. 166. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXXV. del 30 St. 167. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXXVI. del 30 St. 168. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXXVII. del 30 St. 169. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXXVIII. del 30 St. 170. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXXIX. del 30 St. 171. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXXX. del 30 St. 172. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXXXI. del 30 St. 173. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXXII. del 30 St. 174. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXXIII. del 30 St. 175. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXXIV. del 30 St. 176. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXXV. del 30 St. 177. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXXVI. del 30 St. 178. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXXVII. del 30 St. 179. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXXVIII. del 30 St. 180. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXXIX. del 30 St. 181. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, LXXXXXXXX. del 30 St. 182. (Dost

Gospa REGINA Roman iz življenja: ZA "GLAS NARODA" PREPREDIL I. H.

Nič se mi ni zdelo težko, delati za življenje, zlasti še, ko bi mogel ostati pri stricu. Gotovo je potreboval močne roke in delati sem hotel, ne glede na to, kakšno delo je. Takoj sem hotel odpotovati in šele iz Swakopmunda pisati bratranču mojega strica. Njegova firma se je nahajala dan hoda v notranjosti dežele. Posloval sem se tedaj od tete in sem odptoval iz Erfurta v Hamburg.

Ker s tem denarjem, kar mi ga je dala teta, nisem mogel razkošno živeti, sem potoval v medkrovju. Ne smete pozabiti, da sem navzlic vsemu hudemu doma živel v izobilju. Potoval sem v medkrovju z revnimi in nekaterimi dvomljivimi ljudmi v tujo deželo, v negotovo bodočnost. Druge prtljage nisem imel kot kovčeg, katerega sem vzel z doma, in v njem eno obleko, par čevljev in nekaj perila. Drugače sem imel samo to, kar je bilo na meni.

V Hamburgu sem še prodal zlato uro in prstan. To so bile edine stvari, ki so imele nekaj vrednosti. Tako sem imel v Hamburgu, ko sem šel na parnik, še tisoč dvesto mark, kajti vožnja je veljala nad petsto mark in vožnjo do Hamburga sem moral tudi plačati. Mesto zlate ure sem si kupil cenejšo, srebrno, kajti uro sem moral imeti.

S temi tisoč dvesto markami sem pred dvema letoma prišel v Swakopmund. Poiskal sem skromen hotel in sem od tam pisal bratranču svojega strica. Prosil se ga, da mi takoj sporoči, ako mi more na svoji farmi dati službo, naj bo kakoršnako.

Medtem pa sem v Swakopmundu skušal najti kako delo, toda bilo je zelo težko. Bilo je vse preveč delavcev in če sem dobil v pristanišču kako delo, je bilo zelo slabo plačano, kajti črni delavci so delali ceneje. S tem, kar sem zaslužil, nisem tudi pri največji varčnosti mogel izhajati, moral sem jemati od svojega denarja, kar mi je bilo zelo težko. Zato sem nestrpno čakal na stričevo pismo. Šele čez nekaj tednov dobim pismo. Toda ni ga pisal stric, temveč — njegova vdova. Malo prej je umrl za zastrupljenjem krvi. Njegova vdova mi je sporočila, da je morala farmo pod ceno prodati in da bo v kratkem s svojo hčerjo odpotovala v domovino. Tedaj mi ni mogla dati niti dela, niti kako drugače pomagati. To je bil zame hud udarec, kajti medtem sem se že tudi prepričal, da si tukaj v nemški Afriki ne morem brez denarja ustanoviti gotovega stališča. Moj denar, ki se je zelo skrčil, je pomenil zelo malo.

Tako sem se dve leti potepal po nemški Afriki; živel sem na način, katerega vam ne maram popisovati. Nobenega dela se nisem bal, pa četudi sem včasih imel kak teden delo, pri vsem tem nisem toliko zaslužil, da bi mogel na še tako skromen način izhajati. Vedno sem moral jemati od svojega denarja. Toda stisnil sem zobe in se nisem hotel pustiti premagati. Vedno sem se boril za delo in za zaslužek, pa vedno s slabim uspehom. Tako mi je polagoma pošel dena in mučno mi je bilo pri sre. Slučajno sem slišal o Transvaalu, o dijamantnih rudnikih, o gradbi velike avtomobilske ceste, pri kateri so vedno najemali nove delavce in tako sem sklenil, da odpotujem v Transvaal, kajti tako ni moglo več iti dalje.

Medtem sem porabil ves svoj denar, kajti ne glede na to, da nisem ničesar zaslužil, je bilo tudi vse tako drago. Zato sem moral svojo boljšo obleko, ki sem jo hranil kot kak zaklad, in kovčeg prodati, da sem dobil dovolj denarja za vožnjo in Kapstadt.

S svojo teto Greto sem dopisoval, toda, dobri stari ženci nisem hotel obteževati s svojimi skrbmi. Pisal sem ji, da je bratranec njenega moža umrl in da na njegovi farmi ne morem dobiti dela, da pa sem dobil drugo delo in da bom že kako prišel naprej. Prosil sem jo, da se naj ne huduje, ako ji še nisem vrnil tisoč petsto mark. Zelo ljubeznjivo mi je odgovorila, da me to naj nikar ne skrbi, da me računa na to, da bi ji denar vrnil, želela mi je vse dobro in mi dajala pogum. Pred svojim odhodom iz Nemške Afrike sem ji pisal, da grem v Transvaal in naj tedaj s svojim pismom počaka, dokler ji ne pošljem novega naslova.

In tako sem tedaj tukaj in hočem smatrati za dobro znamenje, da sem takoj pri svojem prihodu našel dobre ljudi, ki so bili prijazni in takoj pripravljivi pomagati mi. Enkrat že mora nehati smola, ki me je do sedaj zasledovala.

S tem konča Tomo Reiner svoje pripovedovanje. Regina ginje na prime za njegovo roko.

— Pogum, gospod Reiner; ljubi Bog nikdar ne zapusti poštega človeka, ki zna in hoče delati.

Z nepopisljivo spoštljivim pogledom se ozre na njo.

— Pogosto se mi je že zdelo, milostljiva gospa, kot da me je že popolnoma pozabil. Mogoče ne veste, kako je človeku pri sre, ki je leto za letom živel pod težo smrtnega sovraštva, ki mu je hotelo zastupiti vsak dihla.

Regina in njen mož se je spogledata in globoko vzdihneta. Nato pa pravi Valter Kronek s hripavim glasom:

— O, to si pač moremo misliti. Tudi nas je pognalo sovraštvo in maščevalnost zlobnega človeka iz domovine. Toda o tem vam bom mogoče kdaj pozneje povedal. Samo povejte nam — ali niste nikdar več slišali o svojem očetu? Njegovo obnašanje proti vam se nam zdi tako nečestovsko, da si moramo misliti, da je pozneje to obžaloval.

Z grenkim nasmehom zmaje Tom z glavo.

— Nikdar se ni moj oče za menoj obrnil s kako besedo. Teta mi je pisala, da ga nikdar več ne vidi, da pa je slišala, da je še vedno na svojem domu s Kurtom. Dozdeva se ji, da se oče vedno bolj odteguje svojim poslom, ker je vse izročil Kurtu, ki moško nastopa kot gospodar posestev mojega očeta. Sam enkrat, nekako pol leta po mojem odhodu, je teta slučajno srečala očeta in tedaj mu je povedala, da sem v Nemški Afriki, da bi si tam ustanovil življenje. Upala je, da mi bo tekom časa kaj bolj naklonjen, toda rekel je samo: — To je za fanta zelo zdravo, da spozna resnost življenja. Do sedaj se mu je godilo preobro. Sedaj pa naj uživa sadove svojega obnašanja. Za mene ne živi več! — Nato mu moja teta reče, ako je popolnoma pozabil, da je moj oče, toda na to jo je samo jezno pogledal, je skomignil z rameni in je, ne da bi rekel kako besedo, odšel. Teta je še klicala za njim, ako se še kdaj spomni, da sem njegovo meso in njegova kri, tedaj naj pride k njej in mu bo dala moj naslov. To je teta storila iz svojega dobrega srca in zaradi mene, toda tudi to bi si mogla prihraniti. Dokler bo oče živel pod vplivom mojega brata, ne bo nikdar pravičen proti meni. Trdoglav je bil moj oče vedno in Kurt bo skrbel za to, da se ne omečča. Pa tega jaz tudi nočem. Rajši prosjajim kruh na ulici, kar bi mi bilo težko, kakor pa da bi se obrnil na očeta. Da sem dvignil roko proti njemu — nisem mogel drugače. Udaril je mojo mater in tega nisem mogel gledati, ne da bi mu udarec vrnil, pa naj bo komurkoli. Toda sedaj vas nočem več nadlegovati s svojimi razmerami. Je tudi že zelo pozno in včas hčerka je že zaspala. Nesel jo bom v njeno sobo.

Tudi Valter mu ponudi roko.

(Dalje prihodnjic.)

RDEČA NEMČJA V JEČI

Znano je, da Hitlerjev režim v zadnjem času zopet vodi energično akcijo proti socialistom in komunistom. Kaj je vzrok temu, ni mogoče izvedeti. Ali se režim boji komunizma, za katerim se brezdvomno zbirajo vsi nezadovoljni elementi, kateri se ne morejo sprijazniti s tem nasilnim in nekulturnim režimom, ali pa se hoče režim z umetnim naphovanjem raznih malih incidentov izbežiti še zadnjih vidnejših ljudi iz nasprotnih tabarov, naj so že komunisti ali socialisti ali pa karkoli že.

Režim naglašja, da je policija v zvezi s Sturmabteilungen odkrila več skrivnih komunističnih celic in našla obtežilni material, kakor brošure, bikovke, zastave in godala. V Duisburgu-Hambornu so zaprli 96 ljudi, od katerih bodo ene obsodili zaradi veleizdaje, druge pa odpeljali v koncentracijske tabore. Stotine ljudi so zaprli tudi v Breslavi in v Bonnu. Policija je tudi odkrila, da "Rote Fahne" izhaja naprej ter se tiska v Posaarju, odkoder jo vtihotapljuje v Nemčijo.

Tajna državna policija je v torek, 8. avgusta, zaprla tri bivše socialistične državne poslance Kuenistlerja, Heilmanna in Eberta, sina prvega predsednika nemške republike. Vse tri so prepeljali v koncentracijski tabor v Oranienburgu. Namesto teh treh odličnih marksističnih voditeljev bodo izpustili iz tabora šest marksističnih delavcev, ki so se dobro obnašali.

Nadalje je državna tajna policija aretirala tudi bivšega pruskega ministrskega predsednika, socialista Alfreda Brauna, in direktorja Magnuma, intendanta Flescha in ministrskega svetnika v pokoju Gieseckeja kakor tudi direktorja Knoopiceja. Knoopiceja so morali prepeljati v državno bolnišnico, ker je dobil pri aretaciji živčni napad, dočim so bili ostali prepeljani v koncentracijski tabor v Oranienburgu.

Bivši državni komisar Bredow je izjavil, da se s temi zaslužnimi možmi solidarizira, in prosil, naj tudi njega zaprejo. Obenem so v Berlinu zaprli 60 komunistov in jih prepeljali v isti tabor. Dolžijo jih, da so imeli tajno radio sprejemno in oddajno postajo.

KONFLIKT ZARADI SMRTI LITOVSKIH LETALCEV

Iz Varšave poročajo, da vlada v Kaunasu veliko vznemirjenje zaradi smrti nedavno ubitih letalcev Dariusa in Girenasa, k sta srečno preletela Atlantski ocean ter se zrušila nad nemškimi ozemljem, kjer sta obležala ubita pod razvalinami letala.

Pojavil se je namreč sum, da so Nemci letalci sestrelili in da je zaradi tega nastala katastrofa. Nemške oblasti so na prošnjo litovske vlade položile trupli Dariusa in Girenasa v rakve, jih plombirale in poslale v domovino. Ni hče ni dvomil, da so pri tem postopale korektno in z vsjo pieteto do mrlčev.

Ekshumacija trupel pa je pokazala, da so Nemci ravnali na brzo roko. V eni rakvi so našli poleg trupla namestu dveh rok, tri roke in zdravniška preiskava je dognala, da je imel eden izmed ponesrečenih letalcev v glavi tri krogle.

Ko so litovski časopisi objavili ta razkritja, se je lotilo ljudstva silno ogorčenje. Enostružno se zahteva od vlade, naj takoj prekine diplomatske odnose s Nemčijo in naj zahteva zadoščenje. Posebna komisija je zbrala potrebno gradivo, s katerim bo litovska vlada nastopila v Berlinu.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški. Mnogo jih je, ki so radi slabih razmer tako prizadeti, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo na ročnino točno.

Uprava "G. N."

RODBINSKO ŽIVLJENJE PRAČLOVEKA

Antropolog dr. Elliot Smith se peča v svoji razpravi z zakbunskim in rodbinskim življenjem pračloveka. Učenjak prihaja do zaključka, da tudi v najstarejših časih žena ni bila moževa sužnja, temveč da je mož ravnal z njo dokaj lepo. Kot mož je pač spoznal, da bi ne bilo lepo, če bi jo bil čez dan pretepel, bi se mu lahko ponosi osvetila in ga umorila, ali pa bi mu ušla, ko bi bil na lovu, a potem bi mu ne bil imel kdo peči mesa. Treba je pa pomisliti, da je bil takratni človek na zelo

SLOVENIC PUBLISHING CO. TRAVEL BUREAU 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y. PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

Table with shipping news for various dates from 4. septembra to 21. septembra, listing destinations like Cherbourg, Hamburg, and Genoa.

iziski stopnji duševnega razvoja; glavno njegovo delo je bilo lov, sicer je pa samo jedel in spal. Tudi vzgoja otrok ni dajala povoda za domače prepire. Smith trdi o pračloveku, da je bil mirnega značaja in potrpežljiv. Takrat je bilo še z malo ljudi na svetu. Vsak je imel dovolj prostora in tudi hrane, sovraštvo med ljudmi je nastalo šele, ko so se razmnožili. Če je začel tuj človek v lovski revir, ki ga je smatral pračlovek dotlej za svojo last, je dalo to povod za sovraštvo med njima, če se je čutil napadeni ogroženega. Treba je še pripomniti, da so nekateri naši davni predniki dosegli višjo stopnjo kulturnega razvoja in si potem lahko podjarmili ljudi brez vsake kulture. Tako so nastali razni rodovi in pozneje narodi, ki se je šele pri njih začelo razvijati rodbinsko življenje.

... SKUPNA ... POTOVANJA in cene vožnji: FRENCH LINE: 'ILE DE FRANCE' preko Havre 23. SEPTEMBRA \$101.23 \$182.00 'PARIS' preko Havre 9. SEPTEMBRA \$ 99.23 \$178.50 'CHAMPLAIN' preko Havre 20. SEPTEMBRA \$ 91.73 \$171.50 ITALIAN LINE: 'VULCANIA' v Trst 9. SEPTEMBRA \$ 97.50 \$171.50 'SATURNIA' v Trst 23. SEPTEMBRA 'REX' preko Genoa 16. SEPTEMBRA \$109.50 \$185.50 'Conte de SAVOIE' preko Genoa 30. SEPTEMBRA CUNARD LINE: 'AQUANTIA' pr. Cherbourg 6. SEPTEMBRA \$102.34 \$182.00 'BERENGARIA' pr. Cherbourg 13. SEPTEMBRA 21. SEPTEMBRA HAMBURG-AMERICAN LINE: 'ALBERT BALLIN' pr. Hamburga 13. SEPTEMBRA \$ 91.73 \$171.50 'DEUTSCHLAND' pr. Hamburga 27. SEPTEMBRA NORTH GERMAN LLOYD: 'EUROPA' preko Cherbourg 9. SEPTEMBRA \$104.84 \$185.50 26. SEPTEMBRA 'BREMER' preko Cherbourg 16. SEPTEMBRA

DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA Angleško-slovensko Berile (ENGLISH SLOVENE READABLE) \$2. Narodite ga pri KNJIGARNI 'GLAS NARODA' 216 West 18th Street New York City V JUGOSLAVIJO Preko Havre NA HITREM EKSPRESNEM PARNIKU ILE DE FRANCE 23. SEPTEMBRA 11. Oktobra — 4. Novembra PARIS 29. Septembra — 20. Oktobra CHAMPLAIN 20. Septembra — 11. Novembra NIZKE CENE DO VSEH DELOV JUGOSLAVIJE Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblašene agente French Line 19 STATE STREET, NEW YORK

7 DNI DO JUGOSLAVIJE Z ZNANIMI EKSPRESNIMI PARNIKI BREMEN • EUROPA Posebni vlak ob parniku v Bremerhavenu jamči najbolj udobno potovanje v Ljubljano. Izbore železniške zveze tudi iz Cherbourg. NAJHITREJŠA POT V STARO DOMOVINO Za podrobnosti vprašajte kateregakoli lokalnega agenta ali NORTH GERMAN LLOYD 57 BROADWAY, NEW YORK

PIŠITE ŠE DANES NA: Slovenic Publishing Company TRAVEL BUREAU 216 West 18th Street New York, N. Y.